

สรุปผลการสัมมนาในกลุ่มผู้บริหารระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการประจำปี 2556

วันศุกร์ที่ 6 กันยายน 2556

ณ ห้องคอนเวนชัน ชั้น 1 โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยรับรองและห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการรับรองห้องปฏิบัติการ
2. เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากห้องปฏิบัติการและนำไปสู่การปรับปรุงการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมการสัมมนา

มีผู้สนใจเข้าร่วมการสัมมนาทั้งสิ้น 335 ราย ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการวิชาการ ผู้จัดการคุณภาพที่เกี่ยวข้องในระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการทั้งที่ได้การรับรองและห้องปฏิบัติการที่อยู่ระหว่างกระบวนการขอการรับรอง จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) โดยได้รับเกียรติจากท่านเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาครั้งนี้

สรุปผลการสัมมนาได้ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของห้องปฏิบัติการต่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) โดย **ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบงาน (อ้างอิงไฟล์ที่ใช้ในการนำเสนอ)**

จากนโยบายการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่กำลังจะมีผลในระยะเวลาอันใกล้ ประเทศไทยได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ด้วยการจัดโครงสร้างระบบการมาตรฐานที่เข้มแข็ง ซึ่งมีองค์ประกอบใน 3 ส่วน ที่สำคัญ ได้แก่ การตรวจสอบและรับรอง การกำหนดมาตรฐาน และมาตรฐาน

ภายใต้พระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ 2551 สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบงานซึ่งมีบทบาทสำคัญในเรื่องของการรับรองระบบการตรวจสอบและรับรอง ได้แก่ การรับรองหน่วยรับรอง หน่วยตรวจ และห้องปฏิบัติการทดสอบ/สอบเทียบ ในสาขาต่างๆตามความต้องการในตลาดโลก และมีสาขาใหม่ที่เริ่มต้นดำเนินการให้การรับรอง เช่น การรับรองบุคลากร ซึ่งเป็นสาขาที่มีความสำคัญซึ่งจะรองรับการถ่ายเทแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียน

ในภาพรวมของระบบการตรวจและการรับรองผลิตภัณฑ์และการทดสอบในภาคการผลิตของอุตสาหกรรมที่ส่งออก เป็นระบบที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ในปัจจุบันได้เริ่มดำเนินการตามข้อกำหนด

ของความตกลงว่าด้วยการปรับระบบด้านกฎระเบียบและการควบคุมบริษัทไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (Agreement on ASEAN Harmonized Electrical and Electronic Equipment Regulatory Regime: AHEEERR) ระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งห้องปฏิบัติการทดสอบควรปรับตัวเพื่อรองรับการทดสอบให้ครอบคลุมทุกรายการทดสอบของชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการสอบเทียบก็ควรมีการปรับตัวเพื่อรองรับการสอบเทียบเครื่องมือที่ต้องใช้ในการทดสอบดังกล่าวด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังควรขยายผลสู่การรองรับสำหรับภาคอุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่นในประชาคมอาเซียนและก้าวสู่การเป็นผู้นำในด้านอุตสาหกรรมต่อไป

2. ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เรื่อง การเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญหรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการ โดย นางอุทุมพร แก้วน้ำดี นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการ (อ้างอิงไฟล์ที่ใช้ในการนำเสนอ)

สำนักงานได้แจ้งผู้เข้าร่วมสัมมนาทราบถึงนโยบายการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญหรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการของสำนักงาน ซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยการรับรองห้องปฏิบัติการ (International Laboratory Accreditation Cooperation : ILAC) ที่ประกาศ ILAC Policy for Participation in Proficiency Testing Activities (ILAC-P9:11/2010)

การเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญหรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทดสอบ และการสอบเทียบ (อาจรวมถึงกิจกรรมการตรวจในบางกรณี) ของผู้รับใบรับรองและยังสามารถสะท้อนให้เห็นความสามารถของหน่วยรับรองในการดำเนินการให้การรับรองกิจกรรมการทดสอบ สอบเทียบ และการตรวจอีกด้วย

สมอ. ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบความชำนาญในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรอง ดังนี้คือ

1. ประกาศคณะกรรมการการมาตรฐานแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับรองห้องปฏิบัติการ ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2554 ข้อ 5.1 ระบุให้ ผู้รับใบรับรองต้องจัดให้มีการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการ หรือเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญตามที่สมอ. หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนด

2. ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เรื่อง วิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองห้องปฏิบัติการ ลงวันที่ 13 มกราคม 2555 ข้อ 4 ระบุให้ผู้รับใบรับรองเข้าร่วมกิจกรรมการทดสอบความ

ชำนาญเพื่อแสดงความสามารถของการวัดอย่างน้อย 1 รายการ (ถ้ามี) ในสาขาที่ได้รับการรับรองอย่างน้อยทุก 3 ปี หรือตามที่สำนักงานประกาศ

3. ประกาศ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เรื่อง การเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญ หรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2556 ระบุรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

3.1. ความถี่ในการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญของผู้ยื่นขอ/ผู้รับใบรับรองดังนี้คือ

- ก่อนได้รับการรับรอง มีผลการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญ หรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างน้อย ๑ รายการ (ถ้ามี)
- หลังการได้รับการรับรอง มีการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญ หรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการตามขอบข่ายที่ขอรับการรับรองอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นแผนการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญ หรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการ (PT Plan) และทบทวนความเหมาะสมของแผนการเข้าร่วม ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากร วิธีทดสอบ/สอบเทียบ และเครื่องมือ เป็นต้น

3.2. การดำเนินการของผู้รับใบรับรองและสำนักงาน กรณีผลการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญ หรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.3. การดำเนินการใดๆ กรณีการเข้าร่วมการทดสอบความชำนาญ หรือการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการไม่สามารถปฏิบัติได้

3. ประกาศกฎกระทรวง เรื่อง เครื่องหมายการรับรองระบบงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดย นางอุษา กุ่มงกฤษชัย นักวิชาการมาตรฐานชำนาญการ (อ้างอิงไฟล์ที่ใช้ในการนำเสนอ)

กฎกระทรวงเรื่อง การกำหนดลักษณะ การทำ การใช้ การแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน พ.ศ. 2556 และประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ชื่อย่อของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบรับรองในการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ที่มีผลบังคับใช้แล้วนั้น สมอ.ได้อธิบายและยกตัวอย่างการจัดทำและแสดงเครื่องหมายการรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ ซึ่งจะเปลี่ยนรูปแบบใหม่จากสัญลักษณ์ที่เป็นลักษณะเดียวกับเครื่องหมายการรับรองผลิตภัณฑ์ เป็นสัญลักษณ์เครื่องหมาย NAC ซึ่งมาจากชื่อย่อภาษาโรมันของสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการค้าการรับรองระบบงาน ในการแสดงเครื่องหมายนั้น จะต้องกำหนดข้อความชื่อบ่ง กมช.-สมอ.-มอก.17025 (NSC- TISI-TIS 17025) ไว้ในที่ใกล้เคียงกับเครื่องหมายการรับรอง และต้องระบุหมายเลขการรับรองด้วย ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนามีคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎกระทรวงเป็นจำนวนมาก ซึ่งประเด็นหลักเกี่ยวข้องกับระยะเวลาที่ต้องดำเนินการ

เปลี่ยนแปลงให้แล้วเสร็จ ตำแหน่งของการแสดงเครื่องหมายการรับรอง ข้อความชี้แจง และหมายเลขการรับรอง ข้อบังคับเกี่ยวกับการแสดงเครื่องหมายบนสิ่งพิมพ์และป้ายแสดงสถานะการสอบเทียบ เป็นต้น ทำให้สมอ. รับทราบข้อปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศเนื่องจากไม่มีข้อแนะนำที่ชัดเจน จึงจะรวบรวมปัญหาที่พบและนำไปจัดทำข้อแนะนำเพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติ

นางสาวนัทธ์หทัย สงบพันธ์

นักวิชาการมาตรฐานชำนาญ กลุ่มรับรองห้องปฏิบัติการ 3

ผู้จัดรายงานการสัมมนา